

akademický rok 2018

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta, vč. titulů:

BcA. Přemysl Procházka

Název práce:

Práce

Slovní hodnocení:

Diplomant předkládá v zhruba desítce malířských realizací doklady svého post-konceptuálního zkoumání média malby. Práce větších formátů dokládají jak intenzivní zájem o materialitu obrazu, tak jemný humor jakožto výraznou složku autorského temperamentu. I bez explicitního přiznání bychom asi postřehli autorův vztah ke kutilství (brikolérství) - „maluje“ na hrubé plátno napnuté na „bytelně“ sesazené desky a rámy, experimentuje s materiály, jež na desky malířsky nanáší.

Práce se odvíjí od doslovně interpretovaných „intencí“ realistického malířství. Problém „lživosti“, čili „materiálového klamu“ se pokouší řešit „přibližně-radikálním“ konceptem tzv. „materiálové direktivity“. Přímost této „materiální“ malby jasně vystupuje u prací jako je *Zámková dlažba* (malovaná betonem a pískem), *Pařez* (skutečný pahýl stromu, napadený kůrovcem) či *Děti si hrají v kaluži* (krom jiných materiálů, polyester na kšiltovce, či textilní vlákno na ponožkách). Autorova lhostejnost k vizualitě je patrná z toho, že kompoziční schéma (posledního) obrazu si bere z banální fotografie z internetu.

Namísto realismu *iluzivního* pracuje s realismem *indexikálním*, v němž je objekt vytvořený v obrazové ploše vlastně *symptomem* (stopou) „setkání plátna s reprezentovanou realitou“ (což mj. činí z recipientů stopaře). Lze to v tom ovšem vidět i polemiku s mainstreamovou epistemologickou koncepcí, tzv. *korespondenční teorie pravdy*, podle níž je pravda *shodou pojmů* (znakových reprezentací) *se skutečností*. K zesílení kontrastu s touto představou připomeňme akademiky z Lagadu (hlavní město na fiktivním ostrově Balnibarbi) a jejich „ostenzivní obrát“, v němž pochopili, že nejpravdivější způsob jak hovořit o věcech je tyto věci nosit stále u sebe a „hovořit“ prostřednictvím jejich *ukazování*.¹

¹ Viz Swift, J.: *Gulliverovy cesty*. Albatros, Praha 1970

Procházka je v této poloze *ostenzivním realistou*, což je třeba upřesnit i vyvážit připomínkou jeho „důsledné nedůslednosti“ (nebo „nedůsledné důslednosti“?) vtělené do pojmu „úlitby“ (ohýbání reálného čili kompromisní ústupek reality). Tato úlitba vystupuje do popředí zejména u problému zobrazování těla v protokolu „direktivní materiality“. Protože nemůže použít tradiční *inkarnát* klasické malby, hledá Procházka jak nahradit reálný materiál lidského těla a rozhoduje se zkonstruovat pro své účely „lidinu“ (obdoba zeminy?) - tj. syntetickou analogii materiálové skladby lidského těla (materiál, sestavený z tuků, bílkovin a cukrů). Přitom dosvědčuje temporalitu svých alchymických postupů, jakož i preciznost svého reflexivního myšlení, zejména pak rozlišováním „lidiny I. generace“ a „lidiny II. generace“, ale stejně tak vnímavou pozorností, vítající (akceptující) vstup náhody do procesu malování (krakelury na lidině jako zranění, prohnutí obrazu jako podnět k formě nosítek apod.)

Protějškem snah o materiálovou pravdivost je autorova otevřenost kompromisu (ortodoxii systémového postoje umně vyvažuje oportunistickou kličkou). Jeho teoretickou výbavu pak doplňuje koncept „oxy“, čili drobného vychýlení entity z fungující reality, jež má výrazné důsledky. Autor tu dokládá svoji otevřenost, náhodě, chybě či jiné odchylce - resp. svoje aleatorní myšlení.

Otázky k rozpravě:

Zvědavost ve ně vzbuzuje zcela detailní momenty: pojem oxy - jak, z čeho jste jej odvodil?

Závěrečné hodnocení:

Shledávám diplomantovo pojetí originálním, jakkoli samozřejmě rezonuje s mnohými předchůdci - zde v Brně samozřejmě s dílem Mariána Paly či jeho souputníka, nedávno zesnulého Jana Steklíka. Mezi autorovy inspirativní zdroje patří také „promovaný námořník“ Miroslav Barták. Předloženou práci vnímám jako osobitou a přemýšlivou variaci na kritiku mimetické malby. Průvodní text dokládá autorovo hravé myšlení, které je za malířskými artefakty

Návrh klasifikace:

Vzhledem k uvedenému, navrhuji hodnotit práci stupněm A.

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Blahoslav Rozbořil, Ph.D.

Datum: V Brně 5. 5. 2018

Podpis: